

УДК 35.075.5-027.555]332.146:330.322
DOI <https://doi.org/10.32851/tnv-pub.2023.2.3>

ІНСТРУМЕНТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ

Пронь Л. М. – аспірантка кафедри управління та бізнес-адміністрування
Інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки Прикарпатського
національного університету імені Василя Стефаника
ORCID: 0000-0001-8701-4779

У статті досліджено інструменти публічного управління інвестиційним розвитком регіону. Першочергову увагу акцентовано на сутності інвестиційної діяльності, яка реалізовується через інвестиційні проекти. Базовими документами для реалізації інвестиційної діяльності є стратегії (на державному, регіональному та місцевому рівнях), плани заходів, програми економічного та соціального розвитку, угоди щодо регіонального розвитку, плани відновлення (на рівні громад та рівні регіонів) тощо.

Підкреслено, що вибір інструментів публічного управління інвестиційним розвитком регіону залежить від особливостей кожного конкретного регіону (географічного розташування, наявності сприятливих взаємовідносин бізнесу та місцевої влади тощо). На законодавчому рівні пропонують наступну типологізацію територій: території відновлення, регіональні полюси зростання, території з особливими умовами для розвитку, території сталого розвитку.

Прикладом мобілізації конкурентних переваг є концепція інвестиційного розвитку на засадах «смайт»-спеціалізації регіону. А також, «імпакт-інвестування» як інвестиційна стратегія, яка збільшить обсяг залучення інвестицій.

Інструменти інвестиційної політики застосовуються на державному (правові, фінансові, адміністративні, податкові тощо), регіональному (прямі і непрямі методи), місцевому рівнях (гарантії, пряма участь, пільгові умови тощо). Особлива увага приділяється інвестиційному розвитку регіонів, громад.

Серед інструментів відновлення територій України розрізняють: інструменти підтримки бізнесу, інструменти розвитку людського капіталу, інструменти підвищення привабливості територій.

Для збалансованого інвестиційно-інноваційного розвитку територій виділено чотири види інструментів: інституційні (стратегії, пільги, формування інституційного середовища тощо), інфраструктурні (кластери, індустріальні парки, кооперація тощо), фінансово-інвестиційні (грантові програми, інвестиційні карти, кредити тощо) та комунікаційні (форуми, конференції, проектні групи, цифрові платформи тощо).

Інвестиційні проекти та програми інвестиційного розвитку отримують державну допомогу відповідно до Державної стратегії регіонального розвитку України через Державний фонд регіонального розвитку.

Проведений аналіз дозволив визначити, що системне та цілеспрямоване застосування інструментів публічного управління інвестиційним розвитком регіону допоможе економічному зростанню, відновленню та сталому розвитку територій України.

Ключові слова: інструменти публічного управління, інвестиційний розвиток регіону, типи територій, план відновлення, стратегія.

Pron L. M. Public management tools of investment development of the region

The article examines the public management tools of the investment development of the region. Primary attention is focused on the essence of investment activity, which is implemented through investment projects. Basic documents for the implementation of investment activities are strategies (at the state, regional and local levels), action plans, economic and social development programs, regional development agreements, recovery plans (at the level of communities and regions), etc.

It is emphasized that the choice of public management tools of the investment development of the region depends on the characteristics of each specific region (geographical location, presence of favorable relations between business and local authorities, etc.). At the legislative level, the following typology of territories is proposed: recovery territories, regional poles of growth, territories with special conditions for development, territories of sustainable development.

An example of the mobilization of competitive advantages is the concept of investment development on the basis of «smart» specialization of the region. And also, «impact investing» as an investment strategy that will increase the amount of investment attraction.

Investment policy tools are applied at the state (legal, financial, administrative, tax, etc.), regional (direct and indirect methods), local levels (guarantees, direct participation, preferential conditions, etc.). Special attention is paid to the investment development of regions and communities.

Among the tools for restoring the territories of Ukraine, we distinguish: tools for business support, tools for the development of human capital, tools for increasing the attractiveness of territories.

For the balanced investment and innovation development of territories, four types of tools are selected: institutional (strategies, benefits, formation of an institutional environment, etc.), infrastructure (clusters, industrial parks, cooperation, etc.), financial and investment (grant programs, investment cards, loans, etc.) and communication (forums, conferences, project groups, digital platforms, etc.).

Investment projects and investment development programs receive state support in accordance with the State Regional Development Strategy of Ukraine through the State Regional Development Fund.

The conducted analysis made it possible to determine that the systematic and purposeful application of public management tools for the investment development of the region will help economic growth, recovery and sustainable development of the Ukrainian territories.

Key words: public management tools, investment development of the region, types of territories, recovery plan, strategy.

Постановка проблеми. Управління інвестиційним розвитком на державному та регіональному рівнях потребують застосування ефективних інструментів публічного управління. В залежності від типу регіону/території важливо обирати найбільш оптимальні інструменти публічного управління. Умови сьогодення вимагають визначення ефективних інструментів публічного управління інвестиційним розвитком регіону для залучення інвестиційних ресурсів, для зростання соціально-економічного рівня громад та територій, держави в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До питань інвестиційної діяльності та інструментів в сфері інвестиційної діяльності зверталися такі вчені, як: А. Артеменко, О. Пластун, Д. Михайлов, Р. Білик, Р. Зубков, О. Нечипорук. С. Ткаленко, М. Миколайчук, О. Лесик, Цзян Пань.

Разом з тим, слід відмітити, що поглибленого вивчення потребують інструменти публічного управління в сфері інвестиційного розвитку регіону для збільшення обсягів інвестицій в економіку держави, регіону.

Формулювання мети статті. Метою статті є вивчення інструментів публічного управління інвестиційним розвитком регіону. Особливу увагу слід приділити особливостям впровадження інструментів публічного управління на території України та в її регіонах. Результати дослідження можуть бути корисними для органів публічної влади, що дозволить забезпечити стійкість, розвиток та відновлення регіонів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Беручи до уваги визначення, за яким інвестиційний розвиток регіону є «процес залучення інвестицій в потенціал регіону для отримання прибутку, економічно-соціального ефекту на рівні органів влади» [1, с. 146], слід підкреслити величезну роль інструментів публічного управління в цьому процесі.

Згідно Закону України «Про інвестиційну діяльність» Верховна Рада України затверджує обсяги державних інвестицій «у складі Основних напрямів економічного і соціального розвитку держави», які будуть здійснюватися за кошти державного бюджету [2].

Інвестиційна діяльність здійснюється через реалізацію інвестиційних проєктів, операцій з корпоративними правами, операцій з інтелектуальними цінностями та іншими майновими цінностями. Реалізація державних інвестиційних проєктів здійснюється завдяки державним капітальним вкладенням і/або кредитам (позикам), які залучені під державні гарантії (або державою) згідно бюджетного законодавства. Також інвестиційні проєкти реалізуються за кошти місцевого бюджету та/або позик (кредитів), які залучені під місцеві гарантії згідно бюджетного законодавства. Інвестують державні або місцеві кошти в об'єкти приватної власності при умові, що в статутному капіталі юридичної особи буде закріплена частка (чи це державна, чи комунальна власність). Також інвестують в об'єкти інноваційної діяльності, щоб отримати комерційний чи соціальний ефект [2].

Державна регіональна політика здійснюється на основі наступних стратегічних документів [3]:

- 1) Державна стратегія регіонального розвитку України;
- 2) регіональні стратегії розвитку;
- 3) стратегії розвитку територіальних громад.

До кожного стратегічного документу (стратегії) розробляється План заходів з реалізації певної стратегії, а також програми економічного та соціального розвитку областей, районів, територіальних громад, Автономної Республіки Крим, міст Севастополя та Києва [3].

Для відновлення та розвитку територій, регіонів, які постраждали від збройної агресії проти України, розробляються:

- 1) план відновлення та розвитку регіонів;
- 2) плани відновлення та розвитку територіальних громад [3].

Перш ніж розпочати процес планування та стимулювання території (регіону, мікрорегіону, територіальної громади), її розвитку, відбувається визначення типу території. Відповідно до чинного законодавства виділяють чотири функціональні типи території [3]: 1) території відновлення; 2) регіональні полюси зростання; 3) території з особливими умовами для розвитку; 4) території сталого розвитку.

Р. Зубков у своїй науковій роботі запропонував створити єдиний координуючий Центр інвестиційно-інноваційного розвитку регіону (Причорноморського регіону) з тривірневою організаційною структурою. Науковець запропонував та обґрунтував концепцію Державної регіональної політики інвестиційно-інноваційного розвитку на засадах «смайт»-спеціалізації регіону тобто на базі моделі розумної спеціалізації регіону, яка дозволяє мобілізувати конкурентні переваги та пріоритети регіону, максимізувати науковий потенціал. Концепція включає в себе: портфель інвестиційно-інноваційних проєктів конкретного регіону; інвестиційний механізм у вигляді пільг, субсидій, грантів тощо; нормативно-правову базу [4, с. 4-32].

А. Артеменко, О. Пластун та Д. Михайлов вважають, що «імпакт-інвестування» є саме тією інвестиційною стратегією, яка допоможе залучити інвестиції в розвиток держави [5, с. 6-11].

Р. Білик розглядає формування та реалізацію інвестиційної стратегії на трьох рівнях: макрорівні (визначення напрямів інвестування, пріоритетних галузей); мезорівні (кластери); регіону (окремих регіонів) [6, с. 205-206].

С. Ткаленко відзначає, що «інвестиційна стратегія країни являє собою обраний курс інвестиційної політики, розрахований на тривалу перспективу і спрямований на вирішення економічних та соціальних завдань, завдань культурного розвитку, забезпечення економічної безпеки держави, підвищення народного добробуту тощо» [7, с. 208].

О. Нечипорук виокремлює інструменти інвестиційної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях. На державному рівні: правові, адміністративні, фінансові, активно-структурні, інструменти інфраструктурного значення, фіскально-структурні (податкові), державно-приватне партнерство, інструменти опосередкованого впливу та інші. На регіональному рівні – інструменти та методи прямого і непрямого регулювання (закони, пільги, податкові кредити, тарифна політика, регіональні інвестиційні програми тощо). На місцевому рівні – пільгові умови, випуск муніципальних позик, видача гарантій, пряма участь в інвестиційній діяльності тощо [8, с. 171-175].

Ефективним інструментом регіональної політики в стимулюванні соціально-економічного розвитку та підвищенні інституційної спроможності є децентралізація влади. Стратегічні питання розвитку вирішуються та схвалюються на рівні громад. Території напрацьовують інструменти збільшення фінансової спроможності територій: краудфандинг, фандрайзинг, фонди розвитку громад. Ефективніше управляти ресурсами на місцевому рівні дозволяє впровадження інформаційно-комунікаційних технологій. Завдяки цифровим інструментам утворюються нові форми комунікації [9, с. 78-82].

М. Миколайчук, О. Лесик згрупували інструменти, які допоможуть розвинути та відновити території України, на три групи: інструменти підтримки бізнесу, інструменти розвитку людського капіталу та інструменти підвищення привабливості територій [10].

Цзян Пань виокремив для подолання асиметричності в регіональному розвитку України чотири види інструментів збалансованого інвестиційно-інноваційного розвитку територій, а саме [11, с. 59]:

- інституційні (формування інституційного середовища для міжнародного співробітництва регіонів, розроблення стратегій, дорожніх карт, надання пільг та інших преференцій регіонам);
- інфраструктурні (розвиток мережі індустріальних парків, технологічних парків, регіональних та міжрегіональних кластерів, розвиток транскордонної кооперації, створення спільних підприємств за участі іноземних партнерів тощо);
- фінансово-інвестиційні (формування грантових програм та інвестиційних карт для регіонів у сфері інноваційного співробітництва, надання кредитів для інноваційних проектів на пільгових умовах, диверсифікація фінансових джерел розвитку регіонів, впровадження сучасних інструментів залучення інвестицій на реалізацію інноваційних проектів, поглиблення співпраці держави, бізнесу, іноземних партнерів, територіальних громад щодо залучення інвестицій);
- комунікаційні (проведення міжнародних форумів та конференцій щодо інвестиційно-інноваційного розвитку територій, створення і налагодження співпраці в проектних групах для представлення на міжнародній арені потенціалу територій України, трансформація цифрових платформ для інвестиційно-інноваційного співробітництва територій тощо).

Державна підтримка регіонального розвитку здійснюється за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку. Його діяльність регламентується Законом України «Про засади державної регіональної політики» [3] та Бюджетним кодексом України. Кошти фонду спрямовуються на ті проекти та програми інвестиційного розвитку, які відповідають Державній стратегії регіонального розвитку України і регіональним стратегіям розвитку, та мають на меті розвиток регіонів. Тобто кошти державного фонду регіонального розвитку спрямовуються на конкретну програму, яка забезпечує виконання окремого завдання Стратегії.

При здійсненні державних інвестиційних програм/заходів обов'язково береться до уваги містобудівна документація, а саме: Генеральна схема планування території України; схема планування на території України та на регіональному рівні; генеральні плани населених пунктів. Стратегія передбачає концентрацію зусиль та ресурсів суб'єктів державної регіональної політики, які допомагатимуть ефективно розв'язувати проблеми на територіях, підтримувати економічно найслабші регіони [12].

Інструментами публічного управління інвестиційним розвитком регіону можна вважати базові документи щодо державного управління в сфері інвестиційної діяльності. До них відносяться Інвестиційна Стратегія, Інвестиційний План. Цей план окреслює політику і заходи, які держава повинна реалізовувати, щоб інвестиційно розвивати регіони. Україна спрямовує свою національну інвестиційну стратегію на співпрацю з країнами ЄС.

В Україні розроблено Національну стратегію збільшення прямих іноземних інвестицій в рамках Програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України». Національна стратегія спрямована на покращення інвестиційної привабливості регіонів для потенційних інвесторів [13].

В серпні 2020 року була затверджена Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Стратегія регіонального розвитку має забезпечити економічне зростання, стимулювати розвиток регіонів, запобігати корупції. Стратегія є генеральним вектором сталого розвитку регіонів. Стратегія – є документом, за допомогою якого здійснюється координація державної політики в різних сферах, реалізуються секторальні стратегії розвитку, досягається ефективність у використанні державних ресурсів в регіонах та територіальних громадах в інтересах людини, сталого розвитку, єдності держави, збереження навколишнього середовища, сталого використання природних ресурсів, збереження історичного середовища. Державні інвестиції спрямовуються в «тверді» та «м'які» проекти, на основі попереднього аналізу проблем та потенціалу території, яка потребує державної підтримки [12].

Інструментами реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки є: плани заходів щодо її реалізації на 2021-2023 та на 2024-2027 роки; проекти регіонального розвитку; програми регіонального розвитку; регіональні стратегії розвитку; плани заходів з реалізації регіональних стратегій розвитку; державні програми щодо соціально-економічного розвитку окремих територій; державні програми щодо розвитку транскордонного співробітництва; угоди щодо регіонального розвитку; державні програми; програма підтримки бізнесу «Доступні кредити: 5-7-9%» тощо [12].

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок. Інвестиційний розвиток регіону повинен комплексно використовувати усі інструменти публічного управління задля збалансованого формування та розподілу коштів, публічних інвестицій.

Стратегії на національному, на регіональному, на місцевому рівнях та їхня реалізація безпосередньо впливають на добробут громадян територіальної громади.

Виділено стратегічні документи, які є інструментами публічного управління інвестиційним розвитком регіону, а саме: Державна стратегія регіонального розвитку України, регіональні стратегії розвитку, стратегії розвитку територіальних громад, плани заходів до кожної стратегії, програми соціального та економічного розвитку областей, районів та територіальних громад, міст Севастополя та Києва, Автономної Республіки Крим, плани відновлення і розвитку регіонів та територіальних громад.

Інструментами реалізації Державної стратегії регіонального розвитку є проекти та програми регіонального розвитку, плани заходів щодо реалізації Державної стратегії, регіональні стратегії розвитку, плани заходів з реалізації регіональних стратегій розвитку, угоди щодо регіонального розвитку, державні програми щодо транскордонного співробітництва, державні програми щодо соціально-економічного розвитку окремих територій тощо.

Для подолання асиметричності слід використовувати чотири види інструментів збалансованого інвестиційно-інноваційного розвитку територій, а саме: інституційні, фінансово-інвестиційні, інфраструктурні та комунікаційні.

Цікавою є пропозиція створення координаційного Центру інвестиційно-інноваційного розвитку регіону, яка буде включати в себе перелік проектів, нормативно-правову базу та механізми реалізації за допомогою грантів тощо.

Державний фонд регіонального розвитку за рахунок коштів підтримує регіональний розвиток за визначеними у Державній стратегії регіонального розвитку України і в регіональних стратегіях розвитку програми та інвестиційні проекти. Децентралізація влади виступає як інструмент соціально-економічного розвитку регіонів.

Отже, публічне управління інвестиційним розвитком регіону спрямоване на підвищення інвестиційного іміджу регіонів для залучення коштів потенційних інвесторів. Важливою складовою є розуміння тих критичних сфер, в які терміново необхідно залучити інвестиції. Саме вміння проаналізувати, розробити чіткий план дій та втілити його є однією із навичок публічних службовців в сфері інвестиційної діяльності.

Перспективи подальших розвідок полягають у розширенні переліку зазначених інструментів публічного управління інвестиційним розвитком регіону, в удосконаленні нормативно-правового забезпечення, щоб ефективніше залучати іноземні та вітчизняні інвестиції в економіку країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Пронь Л. М. Інвестиційна політика та інвестиційний розвиток регіону : сутність та характеристика. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Публічне управління та адміністрування*. 2022. Том 33 (72). №. 6. С. 143-148. URL : https://pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/6_2022/22.pdf (дата звернення : 15.04.2023).

2. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення : 12.04.2023).

3. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05 лютого 2015 року № 156-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> (дата звернення : 12.04.2023).

4. Зубков Р. С. Механізми стимулювання інвестиційно-інноваційної активності в регіоні : стратегічний вимір : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук : 08.00.05. Одеса, 2018. 44 с. URL : <https://card-file.ontu.edu.ua/bitstream/123456789/3477/1/ZubkovRS.pdf> (дата звернення : 13.04.2023).

5. Артеменко А., Пластун О., Михайлов Д. Ризик, аналіз, перспективи імпаکت-інвестування в постконфліктне відновлення економіки України. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*. 2022. № 2 (44). С. 5-13. URL : <https://ser.net.ua/index.php/SER/article/view/448/449> (дата звернення: 19.04.2023).

6. Білик Р. С. Шляхи реалізації інвестиційної стратегії України в умовах глобальної фінансової нестабільності. *Зовнішня торгівля : економіка, фінанси, право*.

Серія. Економічні науки. 2014. № 5-6 (76-77). С. 202-210. URL : [http://zt.knute.edu.ua/files/2014/5-6\(76-77\)/uazt_2014_5-6_22.pdf](http://zt.knute.edu.ua/files/2014/5-6(76-77)/uazt_2014_5-6_22.pdf) (дата звернення: 15.04.2023).

7. Ткаленко С. І. Інвестиційна стратегія розвитку України у глобальному середовищі. *Стратегія розвитку України. Економіка, соціологія, право.* 2011. №. 2. С. 207-212. URL : <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/4242> (дата звернення: 15.04.2023).

8. Нечипорук О. В. Формування інструментарію реалізації інвестиційної політики держави в Україні : дис. ... канд. екон. наук 08.00.03. Харків, 2021. 322 с. URL : https://ndc-ipr.org/media/spec_council/abstracts/dis_%D0%9D%D0%B5%D1%87%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BA.pdf (дата звернення: 15.04.2023).

9. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп. / О.В. Шевченко та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. наук Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2020. 153 с.].

10. Миколайчук М., Лесик О. Інструменти розвитку та повосного відновлення територій України: аналітичний огляд. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування.* 2023. № 7. URL : <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2023-7-02-10/2023-7-02-10> (дата звернення: 19.04.2023).

11. Пізян Пань Інструментарій забезпечення збалансованого інвестиційно-інноваційного розвитку територій. *Інвестиції : практика та досвід.* 2021. № 17. С. 55-61.

12. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 16.04.2023).

13. Національна стратегія збільшення прямих іноземних інвестицій в Україну. *UkraineInvest* : вебсайт. URL : <https://ukraineinvest.gov.ua/uk/fdi-strategy/> (дата звернення: 15.04.2023).

REFERENCES:

1. Pron L.M. (2022). Investytsiina polityka ta investytsiinyi rozvytok rehionu: sutnist ta kharakterystyka [Investment policy and investment development of the region: essence and characteristics]. *Vcheni zapysky Tavriyskoho natsionalnoho universytetu imeni V.I. Vernadskoho. Seriya: Publichne upravlinnya ta administruvannya – Scientific notes of Taurida National V.I. Vernadsky University series «Public Administration»*, vol. 33 (72), no. 6, 143-148. Retrieved from: https://pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/6_2022/22.pdf [in Ukrainian].

2. Zakon Ukrainy Pro investytsiinu diialnist vid 18 veresnya 1991 roku № 1560-XII [Law of Ukraine on Investment Activity from September 18 1991, № 1560-XII]. (1991). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> [in Ukrainian].

3. Zakon Ukrainy Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky vid 05 liutoho 2015 № 156-VIII [Law of Ukraine On the Basics of State Regional Policy from February 5 2015 № 156-VIII]. (2015). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#Text> [in Ukrainian].

4. Zubkov, R.S. (2018). MeKhanizmy stymuliuвання investytsiino-innovatsiinoi aktivnosti v rehioni: stratehichniy vymir [Mechanisms of stimulation of investment and innovative activity in the region: strategic measurement]. *Extended abstract of Doctor's thesis.* Odessa: Odessa National Academy of Food Technologies. Retrieved from: <https://card-file.ontu.edu.ua/bitstream/123456789/3477/1/ZubkovRS.pdf> [in Ukrainian].

5. Artemenko, A., Plastun, O., Mykhailov, D. (2022). Ryzkyk, analiz, perspektyvyv impakt-investuvannya v postkonfliktne vidnovlennia ekonomilu Ukrainy [Risk analysis of impact investment during the post-conflict recovery of Ukraine's economy]. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*, 2 (44), 5-13. Retieved from: <https://ser.net.ua/index.php/SER/article/view/448/449> [in Ukrainian].

6. Bilyk, R.S. (2014). Shliakhy realizatsii investytsiinoi stratehii Ukrainy v umovakh hlobalnoi finansovoi nestabilnosti [Ways of Ukraine investment strategy in a global financial instability]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo. Serii. Ekonomichni nauky – Foreign trade: economics, finance, law. Series. Economic sciences*, 5-6 (76-77), 202-210. Retrieved from: [http://zt.knute.edu.ua/files/2014/5-6\(76-77\)/uazt_2014_5-6_22.pdf](http://zt.knute.edu.ua/files/2014/5-6(76-77)/uazt_2014_5-6_22.pdf) [in Ukrainian].
7. Tkalenko, S.I. (2011). Investytsiina stratehiia rozvytku Ukrainy u hlobalnomu seredovyshchi [Investment policy of Ukraine in a global environment]. *Stratehiia rozvytku Ukrainy. Ekonomika, sotsiologhiia, pravo – Strategy of development of Ukraine. Economics, sociology, law*, 2, 207-212. Retrieved from: <https://jrnل.nau.edu.ua/index.php/SR/article/view/4242> [in Ukrainian].
8. Nechyporuk, O.V. (2021). Formuvannia instrumentarii realizatsii investytsiinoi polityky derzhavy v Ukraini [Formation of tools for the implementation of state investment policy in Ukraine]. *Candidate's thesis*. Kharkiv: Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics – Research Centre for Industrial Development Problems of NAS of Ukraine [in Ukrainian].
9. Shevchenko, O.V., Romanova, V.V., Zhalilo, J.A., Aleksieienko, T.M., Barannik, V.O., Barynova, D.S. et al. (2020). *Detsentralizatsiia i formuvannia polityky rehionalnoho rozvytku v Ukraini [Decentralization and formation of regional development policy in Ukraine]*. Zhalilo J.A. (Eds.). Kyiv: NISS [in Ukrainian].
10. Mykolaichuk M., Lesyk L. (2023). Instrumenty rozvutky ta povoiennoho vidnovlennia terytorii Ukrainy: analitychnyi ohliad [Tools for the development and post-war reconstruction of the territories of Ukraine: an analytical review]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Serii: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia – Problems of modern transformations. Series: law, public management and administration*, 7. Retrieved from: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2023-7-02-10/2023-7-02-10> [in Ukrainian].
11. Pan, Jiang (2021). Instrumentarii zabezpechennia zbalansovanoho investytsiino-innovatsiinoho rozvytku terytorii [Tools for ensuring balanced investment and innovation development of territories]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, 17, 55-61 [in Ukrainian].
12. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy Pro zatverdahennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021-2027 roky vid 05 serpnia 2020 roku № 695 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on approval of the State Strategy for Regional Development for 2021-2027 from August 05 2020, № 695]. (2020). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
13. Natsionalna stratehiia zbilshennia priamykh inozemnykh investytsii v Ukrainu [National Strategy to Increase Foreign Direct Investment in Ukraine]. *UkraineInvest* [website]. Retrieved from: <https://ukraineinvest.gov.ua/uk/fdi-strategy/> [in Ukrainian].